

Nr. 12 (1129) XXII METAI

MŪSU LIETUVA

São Paulo - Brasil - 1970 m. Kovo - Marčo 20 d.

PLACIAJAME PASAULYJE

Brazilija

REIKIA SOCIALINIO
TEISINGUMO.

Rio de Janeiro Federalinioje Universitete naujų mokslo metų atidarymo iškilnėse kalbėjo Jarbas Passarinho, švietimo ministras, kad reikia naujai pertvarkyti ekonominių gėrybių paskirstymo metodus, kaip priemonę pravesiti socialinį teisingumą tarp įvairių Brazilijos gyventojų grupių. Jis pareiškė, kad vien padidėjimas 2,5 ar 10 nuošimčių gamybos nieko nepadės, jei taip pat nebus pravedamas socialinis teisingumas. Universitetas turi praeiti vertindamas, ištirti jo įgyvendinimo galimybes ateityje. Humanistiniai bandymai Rytuose, praveisti komunistinėse šalyse nuėjo niekais. Taip pat jau paskelbtas liberalizmo kapitaizmo galas.

RUOŠIAMASI 8-JAM NACIONALINIAM BRAZILIJOS EUCARISTINIAM KONGRESUI,

kuris įvyks paskutinę gegužės mėnesio savaitę naujoje Brazilijos sostinėje. Šis kongresas įvyks po 10 metų nuo paskutinio naujose Brazilijos ir Bažnyčios sąlygose atsinaujinimo dvasioje po II Vatikano susirinkimo. Jo centralinė tema — «Aplink Viešpaties stalą» — pareiškė Novacap arkivyskupas José Newton de Almeida.

Visos valdžios įstaigos stipriai prisideda prie Kongreso išorinio parengimo. Kongreso proga bus inauguruota gegužės 31 diena labai graži naujoji Brazilijos katedra, skirta Nossa Senhora da Aparecida garbei.

ATIDARYTA VIDURINĖ KUNIGŲ SEMINARIJA

Kardinolas Agnelo Rossi kovo 5 dieną oficialiai atidarė Penha Vidurinę Kunigų Seminariją. Seminarijos kopyčioje atidarymo Mišiose dalyvavo visa eilė aukštųjų Bažnyčios ir Vyriausybės atstovų. Buvo prisaikdinti naujai paskirti seminarijos rektorius

kun. João Bosco Galvão de Camargo ir naujasis dviasios vadas mons. Luis Gonzaga de Almeida. Mišiose dalyvavo tie 30 klierikų, kurie sudaro šios seminarijos pradžia.

Jie yra auklėtiniai mažųjų seminarijų San Roque ir Freguesia do O. Dabar jie lankys kolegialinį kursą šv. Vincento Kolegijoje, labai gerai intelektualiai ir doriškai seserų Vincentiečių vedamą.

Komunistai tik pažada

VIENTIANE. Prieš keletą dienų demokratinės Laos dalies Vyriausybė mobilizavo 3 batalionus po 700 karių. Iš viso generolas Kouprasit Abahay turi tik 6 batalionus karių. Su jais jis tikisi apginti kelius į sostinę. Gi Pathet — Lao partizanai ir Šiaurės Vietnamo kariniai daliniai jau visiškai užėmė Jarres lygumą ir dabar puola pagrindinį Laos kelią.

Tuo tarpu gi komunistai visą laiką kalba apie derybas tarp komunistinio Laos atstovo kunigaikščio Souvanovong demokratinės dalies Souvana Phouma Vyriausybės. Sovietų Rusija remianti tas pastangas. Tik iš tų derybų nieko gero neišeis.

◆◆◆

NESILAIKO SUSITARIMŲ

MASKVA. Sovietų Ministrų pirmininkas Kosigin neigiamai atsiliepė į prezidento Niksono ir Didž. Britanijos pakvietimą susaukti konferenciją Laos padėčiai ir pažeistam neutralumui spręsti.

Kosigin pareiškė, kad nereikia jokio «internacionalizavimo» Laos klausimo. Jis turi būti išspręstas pagal pačio Laos kriterijus ir interesus.

Priešingai, jis net kaltina JAV, būk jos plečiančios savo karinę intervenciją Laos ir sukurtoji koalicinę Viėntiane valdžia esanti pavojuje dėl dešiniųjų prievartos priemonių. JAV privalančios tuoj pat sustabdyti Laos teritorijos bombardavimą ir iš viso savo intervenciją.

Taigi, praktiškai Sovietai nesilaiko 1962 metų Ženevos susitarimo dėl Laos neutralumo, nepritaria visų signatarų

konferencijos sušaukimui ir jos remiamos komunistų ir Šiaurės Vietnamo karių jėgos baigia likviduoti visai Laos dar užsilikusią demokratinę dalį, o tuo pačiu ir Laos neutralumą. Tai verčia JAV isikišti, gelbėti Laos ir padėti visoje Pietryčių Azijoje.

NEPATINKA GYNYMASIS

PHNOM PENH, Cambodge sostinė. Ši šalia Vietnamo ir Laos esanti nedidelė neutrali valstybė vis labiau yra užplūstama S. Vietnamo reguliarios kariuomenės dalinių, partizanų ir partizanais persirėdžiusių karių. Jų esą apie 65.000.

Cambodge vyriausybės galva kunigaikštis Norodom Sihanouk šią savaitę atvyko į Maskvą. Aerodrome jį sutiko pats Sovietų Rusijos prezidentas Podgorni su S. Vietnamo, Kinijos ir kitais atstovais, Cambodge atstovas prašo Sovietų Rusiją paveikti, kad komunistai kariai ir partizanai sumažintų savo akciją Cambodge teritorijoje. Tuo pat tikslu jis norėjo vykti į Kinijos sostinę Pekiną.

Tuo tarpu nieko gero iš to nelaukdami, Cambodge studentai reagavo prieš komunistus. Jie užpuolė S. Vietnamo Provisorinės Pietų Vietnamo Vyriausybės ambasadas, o vėliau ir šiaurės vietnamiečių gyvenamus sostinės priemiestius, viską plėsdami, degindami, naikindami. Juos parėmė ir Cambodge parlamentas, kaltindamas S. Vietnamą už savo krašto neutralumo pažeidimą. Vyriausybė paskelbė ultimatumą, reikalaujantį komunistus visai atitraukti savo karinius ir partizanų dalinius.

PAKISO DERYBAS

HANOI. Komunistai pasiūlė derėtis. Jie galėsį palengva atitraukti karius. Bet ir ultimatumui baigiantis nebuvo pastelėta jokių jų karinių dalinių pasitaukimo Pora Cambodge batalionų kovėsi 4 valandas su komunistų kariais 5 kilometrus nuo rubežiaus. Dabar derisi Phnom Penh mieste Cambodge, komunistų ir P. Vietnamo atstovai. Dar nežinia, kokios politikos laikyis toliau šiose derybose komunistai.

PAŽVELGUS IS ARTI

i Bendruomenės darbus

Artėjant rinkimams į naują Brazilijos Lietuvių Bendruomenės Tarybą, yra pravartu žinoti, ką per dvejus metus nuveikė paskutinė Bendruomenės Taryba, kurios kadencija jau baigiasi:

Buvo padaryta Bendruomenės veikimo revizija, patikrinant jos turimas įvairias knygas bei piniginių atsiskaitymo pateisinamus dokumentus laike 1968 metų kovo mėnesio 1 dienos iki 1970 metų kovo mėnesio 4 dienos.

TARYBOS IR VALDYBOS VEIKLA

apėmė Bendruomenės reprezentavimą ir bendro veikimo koordinavimą. Pabaltijo bei kitų pavergtų tautų komitetuose per tą laiką S. Paulo lietuvius atstovavo: J. Čiuvinškas, J. Jodelis ir P. Šimonis. Kolonijos reikaluose beveik visada Bendruomenę atstovavo ir įvairiomis progomis prakalbas pasakė Valdybos pirmininkas J. Tijūnelis.

VALDYBA — tai visų kolonijos reikalų sukimo ratas. Per tą laikotarpį Valdybos užrašyti 22 protokolai rodo kolonijos reikalų gausumą ir aktualumą. Paminėtini šie svarbesni Valdybos atlikti darbai.

1. Buvo daryta konkrečių žygių atstatyti Lietuvos konsulatą S. Paulyje.

2. Buvo padėkota S. Paulo Kardinolui Dom Agnelo Rossi už įsteigimą šv. Kazimiero parapijos lietuviams.

3. Nutarta, o vėliau atspausdintos solidarumo mokesčių rinkti kvitų knygutės.

4. Buvo susirašinėta su USA lietuviais menininkais, kurie vėliau atvyko į S. Paulį gastroluoti (solistai: Ald. Stempuzienė, D. Lapinskas ir L. Barauskas).

5. Surengtas Vakarų programoje buvo vaidinamas «Baisusis Birželis» ir «Aušros» choro koncertas.

6. Suruošta bendra vakariene visiems artistams pagerbti.

7. Dalyvauta aktyviai Pavergtų Tautų minėjime Municipal Teatre 1968 metais ir Liūdnujų birželio įvykių minėjime su Pabaltijo Tautomis S. Bento salėje 1969 metais.

8. Surengtos 2 Kalėdų Eglutės lietuvių vaikams.

9. Suruošta Lietuvių Diena Jurubatuboje.

10. Buvo paruošti ir užregistruoti Lietuvių Bendruomenės įstatai, kurie vėliau atspausdinti ir paskleisti lietuvių tarpe!

11. Buvo surengtas Vasario 16 minėjimas 1969 metais, o 1970 metais minėjimą rengiant visoms lietuvių organizacijoms, Bendruomenės Valdyba jungėsi prie bendro darbo.

Suprantama, kad visiems tiems darbams vykdyti reikėjo pinigų. Valdyba per tą laiką padarė išlaidų 2.253,50

ner. Stambesnės išlaidos padarytos rengiant minėjimus ir Vaikams, Kalėdų Eglutes. Šiuo metu Valdybos kasoje yra tikrai 27,30 nauji kruzei rai. Ir tai yra didelė gėda visai S. Paulo lietuvių kolonijai. Jeigu visi, kurie gali, reguliariai mokėtų solidarumo mokesčio nors po 1 ner., tai ši suma nesunkiai padidėtų kelis šimtus kartų. O tai suteiktų galimybę Bendruomenei vykdyti kitus darbus, pavyzdžiui švietimo ir tautinės kultūros srityse.

SAVITARPIO PAGALBOS TARNYBA

buvo suorganizuota 1969 metais gegužės mėnesio 6 dieną. Per 10 mėnesių ši Bendruomenės Sekcija išvystė pagalbą lyginti gražų veikimą. Jos darbas — rinkti pinigus ir rūbus labdarybės tikslams ir paskui pagal išteklius suteikti pagalbą tiems, kurie jos tikrai reikalingi.

Per tą laikotarpį buvo gauta iš visuomenės aukų 2.338 ner. ir jau išleista pašalpoms 1.790 ner.

Stambiausia Tarnybos pagalba yra teikiama stud. L. Aleknavičiūtei jos pragyvenimo išlaidoms Portugalijoje padengti. Tuo tikslu yra sudarytas specialus rėmėjų būrelis, kuris kas mėnesį suveda 150 ner. Iki šio yra jai pasiūsta 1.370 ner. Be to, yra suteiktos kitos 26 pinigines pašalpos (nuo 5 iki 50 ner.). Pašalpos tiek pinigais tiek rūbais yra skirtos pagalbos reikalingiems asmenims. Yra vedama tiksliai suteiktos pagalbos registracija.

Ivairių rūbų buvo surinkta 138 vienetai, įskaitant ir avalynę. Beveik visi jie jau išdalyti sandėlyje belikęs mažas kiekis.

Taigi, kaip matome, Bendruomenė dirbo. Visi esame jai už tai labai dėkingi. Žinoma, ji buvo dar organizavimo si stadijoje, dar trūko jai patyrimo, bet svarbiausia ko trūko — tai moralinės ir materialinės paramos iš visuomenės pusės. Todėl visi, kam rūpi lietuviški reikalai, kas nori, kad tų reikalų vykdytojos — Bendruomenės darbai kaskart labiau šakotųsi, — turi kiekvienas atlikti savo kaip lietuvių, pareigą dalyvauti naujos Bendruomenės Tarybos rinkimuose, dalyvauti visuose jos kultūrinuose parengimuose ir, pagal savo išgales, paremti pinigais lietuvių reikalus.

Revizijos Komisija

J.A.V.

PREMIJOS

KAN. MYKOLUI VAITKUI, Lietuvos Rašytojų D. jos 1968 metų laureatui, Lietuvos Fondo tūkstančio dolerių premija įteikta 1969. X 11 Jaunimo Centre Chicagoje. Premija paskirta už atsiminimus «Nepriklausomybės salėj».

DANUTEI BRAZYTEI BINDOKIENEI, jaunosios kartos rašytojai, tų pačių iškilmių metu įteikta JAV LB Švietimo Tarybos premija už veikalą, laimėjusį jaunimo literatūros konkursą.

GRANDINĖLEI, Clevelando lietuvių jaunimo šokių grupėi, 1969. XI. 15 paskirta tryliktoji metinė kultūrinė tūkstančio dolerių Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos premija. Premiją įteikė draugijos pirmininkas dr. Ad. Baltrukėnas, priėmė Grandinėlės atstovas studentas K. Razgaitis.

RAŠYT. JURGIS GLIAUDA 1969. X. 22 laimėjo «Laisvosios Lietuvos» romano konkursą kūriniu «Aitvarai ir giria» (partizanų tema). Jury komisija buvo sudaryta Toronte: dr. Jonas Žmuidzinas,

Vytautas Tamulaitis, kun. dr. Jonas Gutauskas, Vanda Ramunė Kralikauskienė ir Stepas Jakubickas.

BUS JAV IR KANADOS IV DAINŲ ŠVENTĖ 1971 METAIS.

Jos programoje yra Br. Budiūno kantata «Lietuva šviesos keliu» (gaidos jau išsiųstos mišriems chorams), J. Naujalio «Malda už tėvynę» ir jau išsiųstas programos II sąsiuvinis «Dainos vaikų chorui» bei kitos dainos.

PASIKVIETĖ IŠ ANGLIJOS

rašytoją Joną Kuzmickį-Gailių ir poetą Vladą Slaitį į 9. 11 Jaunimo Centre suruoštą Literatūros vakarą. Tai padarė Chicagos Anglijos Lietuvių klubas. Tai gražus dalykas.

"GRANDINĖLĖ" I PIETŲ AMERIKA

Pagarsėjusi Clevelando tautinių šokių šokėjų didelė grupė «Grandinėlė» atvyksta birželio mėnesį į Kolumbiją, Venesuelą ir, jei ištekčiai leis, ir į kitas Pietų Amerikos lietuvių kolonijas. Vyksta 50 šo-

kėjų — parodyti gražiuosius lietuviškus šokius, užkurti entuziazmą, sustiprinti saitus tarp lietuviškų kolonijų jaunimo. Prisistatys ir tų kraštų vietiniai publikai. Šią meną iškilą finansuoja Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, JAV Lietuvių Bendruomenė, Ohio Gydytojų Sąjunga, Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjunga bei kiti.

NAUJA POEZIJOS KNYGA

— tai H. Nagiaus eilėraščiai «Broliai balti aitvarai». Ją išleido Alg. Mackaus Knygų Leidimo Fondas Čikagoje. Tai prabangus ir vispusiškai meniškasis leidinys su Pr. Gailiaus iliustracijomis.

Visoje knygoje labai ryškūs «lietuvio brolio» motyvai. Jis jungiamasis visos knygos ryšys. Štai keletas posmų:

«Tavęs nepaklupdė bizūnai
Kražių šventoriuj.

Tavęs nepapirko Aliaskos ledinėj upėj išplautas auksas.
Tavo karstui auga pušynai gimtojoj smilty.»

Štai kito eilėraščio užbaiga:
«Šiaurės pašvaistė šviečia
į mano brolių ir mano veidą skaisčia, nemirtinga ugnimi.

Argentina

5 GATVĖS LIETUVOS VARDU yra pavadintos Argentinoje Jos yra Buenos Aires mieste, Avellanedos priemiesty prie lietuvių bažnyčios, Rosario, Cordoba ir Berisso miestuose. Kai kurios iš tų gatvių yra visai gražios alėjos.

«LIETUVIAI ARGENTINOJE» — taip pavadinta didelio formato knyga apie Argentinos lietuvių veiklą, draugijas, gyvenimą ir meną. Joje taip pat plačiai aprašyti 4 įvykusių Pietų Amerikos lietuvių kongresai. Šio knygos viršelis 4 spalvų; ji turi 216 puslapius, 326 nuotraukas. Užsienyje kainuoja vos 2 dolerius. Išleista ji sutelktinam jėgom, vadovaujant Jurgiui Brizgiui ir Jonui Papečkui.

AUSTRALIJA

AUSTRALIJOS LIET. KATALIKŲ diena įvyko Adelaidės mieste sausio 28-31 dienomis. Buvo pradėta iškilmingam pamaldom, per kurias giedojo lietuvių parapijos choras, vadovaujamas muziko Morkūno. Vėliau sariėje tas pats choras atliko religinį koncertą. Solo giedojo solistė Genė Vasiliauskienė.

Kitomis dienomis buvo literatūros vakaras, J. Petraičio paskaita apie spaudos reikšmę, talentų pasirodymų vakaras ir pasiūksminimas. Buvo taip pat Katalikų Federacijos pranešimas, naujosios valdybos rinkimai ir Naujų Metų sutikimo banketas.

OKUP. LIETUVA

PROF. P. GALAUNĖS 80 metų sukaktis paminėta taip pat ir Lietuvoje. Tai žymus muziejininkas (Čiurlionio Galerijos kūrėjas, direktorius), dailės istorikas, aistringas lietuvių liaudies meno propagotojas, pirmųjų lietuviškų atvirukų autorius. Jis yra iš varės plačias Lietuvos kraš-

to kultūros pradalgės. Galau-nė dar vis žvalus ir darbštus. Šiuo metu jis rašo «Lietuvos muziejų istoriją». Netrukus pasirodys jo straipsnių rinkinys «Dailė ir kultūra».

GAUTA papildomų žinių iš Kauno apie praėjusių metų gruodžio 30 diena įvykusį naujos ČIURLIONIO GALERIJOS—PRIESTATO atidarymą. Jis skirtas tik Čiurlionio paveikslams ir muzikai. Dailininko paveikslai gavo naujus rėmus ir apšvietimas esąs gerai parinktas. Priestatas su senuoju muziejum — galerija (iš tikrųjų, tai buvęs Kultūros muziejus, Vytauto Didžiojo muziejaus patalpose) sujungtas stikliniu koridorium bet turi ir atskirą «paradinį» įėjimą.

Mus informuoja, kad pastato-priestato autorius, architektas Feliksas Vitas — nepaprastai kuklus žmogus, vyk-dęs galimai kuklesnius architektūrinius sprendimus, siekdamas kuo labia išryškinti pačią Čiurlionio kūrybą, jos nuosekliai kylantį vystymosi kelią.

Atidarymo iškilmės buvo ne tik kauniečių, bet ir visų lietuvių šventė. Kai kas sakęs, kad nuo šio laiko Čiurlionio kūryba visada būsianti rodoma šventiškoje aplinkoje...

Kitas, lietuvių įsidėmėtinasis įvykis, tai paminklinės Čiurlionio lentos atidarymas prie namo, kur gyveno S. Kyman-taitė ir lankėsi M. K. Čiurlionis. Tai buvo kiek anksčiau.

(ELTA)

Kritusieji už laisvę

VLADAS RAMOJUS

(ėsinys)

«Sovietskaja Litva» 1961 m. balandžio 16 kō respondentas J. Jacunskij aprašė vieno komjaunuolio istrebitelio likimą. Neparašė, kuriais metais tai atsitiko. Buvęs šaltas gruodis. Komjaunuoliai Justas Paškaitis 17 metų ir Romas Stasevičius pasalom laukė pasirodant partizanų. Tą naktį nesulaukė. Romas pasiūlė eiti kaiman sušilti. Justas atmetė, girdi gali «rupūžės» pasirodyti. Jie ir toliau pasalavę. Tik ketvirtą naktį jie «uždavinį atlikę», rašo korespondentas, t. y. partizanus likvidavę. Dabar tas Justas Paškaitis gyvena Kėdainių rajone, Pakšių kaime, «Sėtos» kolchoze. Gyvena «senoje prie žemės prisigūžusioje trobelėje ties malūnu. Jis guli lovoj, nes nuo praleistų ant žemės naktų išimetė skausmai į strėnas ir 1954 metais visiškai suparalizavo. Jis gauna pensiją, tačiau beveik niekas jo iš komjaunuolių nelanko»...

Korespondentas pasipiktinęs klausia: «Kodėl jis taip apleistas? Kodėl komjaunuoliai tokie abejingi? Jis klausia kolchozo pirmininką, taip pat buvusį komjaunuolį Vacį Volkų. Tas paaiškina:

— Tai, kad jis nemūsiškis, ne kolchozininkas.

I tai korespondentas pastebi: «Jei Justas būtų sveikas, jei dirbtų artelėj, tada Volkus gal kreiptų į jį dėmesį. Bet jei žmogus nedirba, jei tarnyboje liaudžiai prarado sveikatą, tada draugui Volkui jis nerūpi.

Tokia šio istrebitelio istorija, jaunuolio ku-

ris virto savo krašto žmonių išgama ir stojo tarnauti okupantui.

IR DAR VIENO ..

Partizanų kovų liudininkas K. Jurgaitis žurnale «I Laisvę» (1961 m. Nr. 24 apie Krakų partizanus paduoda tokių žinių:

«Krakėse partizanai pagavo du «istrebitelius». Nusprendė, kad vienas jų dar gali pasitaikyti. Jį nuteisė kalėti 20 metų, o antrąjį — mirti. Nuteistąjį mirti pastatė prie duobės, o bausmę įvykdyti pavedė jo draugui. Paskui liepė šiam eiti ir pasisakyti savo viršininkams, ką padaręs Rusai partizanų sprendimą patvirtinę: bausmę uždarę jį savo kalėjiman».

Buvusi Sibiro tremtinė St. Rūkienė «Draugo 255 nr., 1965 metais taip rašė:

«Partizanai sutvarkydavo ir aršiuosius komunistus. Čekovos kolūkiu, Ariogalos apylinkėj, pirmininku atsiuntė kažkoki Mikalauską. Jis buvo labai aktyvus ir visus žiauriai spaudė stoti kolūkin. Stojantieji turėjo atiduoti kolūkiui arklius, karves, vežimus, pakinktus, visas ūkio mašinas ir kitus ūkio padargus. Tam pačiam kolūkiui priklausė ir Šliužų kaimas. Šio kaimo gyventojai visada buvo labai patriotiškai nusiteikę, mylėjo savo žemę ir buvę užsispyrę lietuviai, ir labai vieningi. Kartą religinės šventės metu visas kaimas neatėjo darban. Kolūkiu pirmininkas nusiuntė agronomą paraginti. Žmonės neklausė. Nūjojo pats pirmininkas. Du, persirengę policijos uniformomis, partizanai Mikalauską nušovė. Pirmininkas iškilmingai palaidotas, o kaltininkų ir dabar tebejieško. Sekantis pirmininkas buvo kiek sukalbameinis ir žmonės kiek aprieto.

Tačiau tame kolūkyje dar ir dabar skamba šitaip:

— Kur šiandien arsim?

— Račynėje!

Račas buvo stambus ūkininkas ir išvežtas Sibire mirė. Išnyko ir visa jo šeima.

— Kur sėsim rugius?

— Gaižauskynėje!

Visa Gaižauskų šeima žuvo (kaip anksčiau aprašyta)

— Kur vesim arklius naktigonėn?

— I Ramanauskynę!

Visa Ramanauskų šeima žuvo Sibire. Grįžo tik vienas sūnus Antanas.

Taip sąmoningi lietuviai nori palaikyti gyvą žuvusiųjų savo kaimynų atminimą. Žinoma, komunistams tai labai nepatinka.

JUOKTIS PRO AŠARAS

Partizanai dažnai sudraudavo išsišokėlius. Jie neduodavo jaunimui per daug linksmitis. Kartą vieno kaimo jaunimas surengė vakaruškas ir linksminasi. Atėjo į jas partizanų būrelis. Apsidairė ir sako: «Tai ką, labai linksma? Džiūgaujat, kad mūsų tauta žudoma ir naikinama». Liepė ten buvusiam vienam seniokui nusimauti kelnes. Tas drebėdamas nusimovė, o visos vakaruškose buvusios merginos turėjo jam bučiuoti į nuogą užpakalį. Miškinų įsakymą drebėdamas įvykdė».

(Bus daugiau)

«NOSSA LITUANIA»

RUA JUATINDIBA, 20
SÃO PAULO, 13 S. P.
TELEF. 273-0333

LIETUVIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS

DIREKTOR RESPONSAVEL DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO

REDATOR: JONAS KIDYKAS

Administr.: Jonas Bružikas

PRENUMERATOS KAINA METAMS: N Cr.\$ 20,00 visoje
Amerikoje. GARBĖS PRENUMERATA N Cr.\$ 100,00 P.
Paskiro Nr. Kaina Cr.\$0.40

SKELBIMAI: pirmame puslapyje N Cr.\$ 40,00 paskutiniajame
N Cr.\$ 20,00. viduriniuose puslapiuose N Cr.15.00
Ilgalaikiams skelbimams daroma nuolaida.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo
aužiūra. Nenaudoti straipsniai grąžinami tik autoriui pra-
šant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redak-
cijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Mes ir Bendruomenės Rinkimai

Paskira plyta yra nereikšmingas dalykas. Tačiau tam
tikra tvarka sudėtos ir tvirtai cementu sujungtos, plytos su-
daro pastovius, didelius pastatus. Mes, visame pasaulyje pas-
klidę lietuviai, esame lyg paskiros, pabirusios plytos. Jas sve-
timieji mūrininkai nori panaudoti savo tikslams.

— NEBŪKIME PABIRUSIOS PLYTOS! DALYVAUDAMI
BRAZILIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS RINKIMUOSE, ĮS-
JUNKIME I LIETUVYBĖS PASTATĄ!

Niekas tegul nepasiteisina:

— Aš jau priklausau tai ar anai organizacijai. Kam dar
balsuoti už kitą?!

— Bet Bendruomenė nėra, kokia kita nauja draugija! Ji
yra tautinė bendruomenė. Panašiai kaip Lietuvoje
parapija yra religinė katalikų bendruomenė ar valsčius
buvo civilinė bendruomenė visų jame gyvenančių, ar jis no-
ri jai priklausyti ar ne, ar jis turtingas ar vargšas. Kaip pa-
rapijoje, valsčiuje yra kitų sambūrių, taip ir lietuvių koloni-
joje kitos visos draugijos yra n a u d i n g o s. Taip ir Bra-
zilijos Lietuvių Bendruomenės narys yra kiekvienas žmogus,
kurio gyslose teka lietuviškas kraujas, kas yra lietuviškos
kilmės, nors ir nematęs Lietuvos ar nenoris jos matyti. Užtat

NEISSIGINAS SAVO KRAUJO IR KILMĖS,
LIETUVIS EINA I BENDRUOMENĖS RINKIMUS.

Bendruomenė neišskiria nei vieno nuoširdaus lietuviu.
Todėl tik nesusipratėlis nedalyvauja Bendruomenės Ta-
rybos rinkimuose!

Kiekvienas lietuvis, kur jis begyventų, savo kraujuje ir
sąmonėje nešiojasi lietuviybės židinį, lietuviškosios dvasios
ugnelę. Kad židinys, ugnis neužgesėtų, reikia kuro ir kurento
jų. Dvasiai kuras — tai lietuviškoji spauda, šeima, mokykla
lietuviškas menas, pamaldos, savi parengimai, pasirodymai.

Gi to kuro organizatoriais ir nuolatiniiais lietuviybės ži-
dinių kurentojais bei saugotojais yra to gyvenamojo krašto
bei miesto lietuvių tautinės bendruomenės organai: su-
sivienijimai, tarybos, valdybos, įgaliotiniai.

Juo daugiau lietuvių tuos organus remia, su jais bendra-
darbiaus, už juos stovė — tuo daugiau bus kuro lietuviybės
židiniams, lietuviybės išlaikymui tuo stipresni bus tie orga-
nai ir didesniu svoriu atstovaujant lietuvius S. Paulo, Brazilijos
ir pasaulio viešosiose įstaigose.

— Nedaug ką nuveikė ta Bendruomenė, — pasakys.

— Ji dar nedidelė, nestipri. Jaunutė — vos poros metų.
Bet jau ši ta padarė pati, per savo vadus, per savo įkurtą
Lietuvių Savitarpio Pagalbos Tarybą ir draug veikdama su
kitais sambūriais. Šia proga prisimkime, Pasaulio Lietuvių
Bendruomenės Centro valdybą ir JAV Bendruomenę, kurios
suorganizavo I-ji Jaunimo Kongresą, Didžiąją Pasaulio Lietu-
vių Selmą, įgalioto IV JAV ir Kanados Tautinių Šokių šventę su
1 500 šokėjų, 10,000 liet. žiūrovų, į kurią atvyko Illinois (Či-
kagos) gubernatorius, ir būsimasis prezidentas Niksonas at-
siūnčia iš atostogų Floridoje dvi savo dukras su būsimu žen-
tu Eisenhower. Jos įgalioto I-ji 150 lietuvių mokslininkų sim-
poziumą-suvažiavimą ir t.t. Prisimena čia Kanados, Australijos
Lietuvių Bendruomenės, suorganizavusios jaunim atostovų
šventes, 2-3 dienas užtrukusias didingas Lietuvių Dienas;
ir mažutę Venezuelos lietuvių kolonijos Bendruomenę, į ku-
rios parengimus atsilanko ministrai ir kiti aukštieji pareigū-
nai, kuriuos išgarsina didieji Caracas dienraščiai, televizija,
radijas.

Bet ir jos ne iš karto pasidarė stipriom, tik iš lėto, sa-
vųjų kolonijų lietuviams vis ir labiau remiant jų darbą. Taip

Pralaimėtos Lenktynės

Viešėdamas Jungtinėse Ame-
rikos Valstybėse, Nikita Kruš-
čiovas pranašavo, kad 1970
metais Sovietai pavys ir pra-
lenks kapitalistinę Ameriką.
Na, 1970 metai jau gerokai
pasivarė pirmyn, o Kruščiovo
pranašystė dingo su juo pa-
čiu. Bet to dar negana. Statis-
tikos rodo, kad tik 11 JAV
valstybių, esančių prie didžiųjų
ežerų, kasmet pagamina
tiek produktų, kiek visa So-
vietų Sąjunga. JAV sudaro ne
11, bet 50 valstybių. Kai rusai
pagamina apie 400 tūkstančių
automobilių kasmet, tai JAV
— 9 milijonus. Time žurnalas
rašė, kad 1967 metais Mask-
voje buvo 8 benzino pardavi-
mo stotys, o Leningrade tik
trys.

ATSILIKUSI GAMYBA

Tie skaičiai byloja aiškiau
už Lietuvos komunistų orga-
ną «Tiesą», kuri stengiasi su-
daryti įspūdį, kad Sovietų pro-
dukcija yra visiškai tvarkinga.
Taip, pavyzdžiui, šių metų
sausio 25 dieną «Tiesa» rašė,
kad «metinės pramonės pro-
dukcijos realizavimo ir daugu-
mos rūšių dirbinių gamybos
planas įvykdytas». Užsienio
spauda sako ką kitą ir tvirtina,
kad praėjusių metų Aukščiausios
Sovietų Tarybos sesijoje pats
Brežnevas griežtais žodžiais kriti-
kavęs Rusijos pramonę ir žemės ūkį.
Jo ilga kalba buvo atspausdinta
«Pravdoje» ir «Tiesoje». Ta-
čiau kritiškos kalbos dalis
laikraščiuose išleista. Atspaus-
dinta laiško forma, toji kal-
bos dalis buvo išsiųsta parti-
jos skyriams, kurie uždaruo-
se susirinkimuose ją gyvai

mūsoji bendruomenė, jei visi su ja bendradarbiausime, pa-
jėgs dirbti panašiai. Todėl

KAS BALSUOJA BENDRUOMENĖS RINKIMUOSE,
TAS PALAIKO LIETUVIŠKĄ DVASIAŲ IR GARBĖ!
Kuo skaitlingiau dalyvausime rinkimuose,
tuo svaresnė bus Bendruomenės Taryba!

Lietuvių tauta ir lietuviybė naikinama ne g a i l e s t i n -
g a i Lietuvoje žiauraus okupanto ruso komunisto, tremty ir
išėivijoje nepalankios gyvenamosios aplinkos. Mūsų tautai
daromi nepaprastai skaudūs nuostoliai. Tam naikinimui sus-
tabdyti reikalinga galinga, vieninga jėga. Tai visų pasaulio
lietuvių uždavinys sudaryti ją. Si vienijanti jėga už Tėvynės
ribų yra Lietuvių Bendruomenė. Ji ir Brazilijoje, Sanpaulyje
deda daug pastangų šiam uždaviniui įvykdyti.

BŪDAMI SOLIDARŪS SU KENČIANČIA TAUTA,
DALYVAUJAME BENDRUOMENĖJE IR JOS TARYBOS
RINKIMUOSE!

Balsuoja į Bendruomenės Tarybą,
Vykdo dėkingumo pareigą tėvų žemei ir savo tautai.

DALYVAUJAS RINKIMUOSE I BENDRUOMENĖS TARY-
BĄ, YRĄ KAIP SAVANORIS,
GINAŠ LIETUVYBĖ NUO JOS VIDAUS IR IŠORĖS
PRIESŪ!

Eidami į Bendruomenės rinkimus, atremiame komunistų
šmeižtus, būk užsienio lietuviai esą žuvę savo tautai ir tik
rietis moką.

KAS NIEKINA LIETUVOS BENDRUOMENĖ,
TAS NENOROM PASITARNAUJA TAUTOS PRIESAMS.
Lietuvoje lietuvis tūri balsuoti už savo priešus.

Laisvėje balsuojame už mūsų tautos darbuotojus ir gel-
bėtojus.

Todėl mūsų nusistatymas Bendruomenės atžvilgiu: turė-
tų nelikti nei vieno lietuviu, kuris nedalyvautų
komo 22 d. Bendruomenės rinkimuose.

šytas Sakarovo vardu Brežne-
vui. Štai to laiško vertimas:

«Leonid Ilyič,

Jūsų laiškas, parašytas vi-
siems komunistų partijos na-
riams, buvo perskaitytas už-
daruose partijos susirinkimu-
se. Jis išskaičiuoja kai ką,
kas daugeliui buvo nežinoma.
Bet, bendrai kalbant, laiškas
aupiešė paveikslą, žinomą ko-
munistams ir visai tautai.

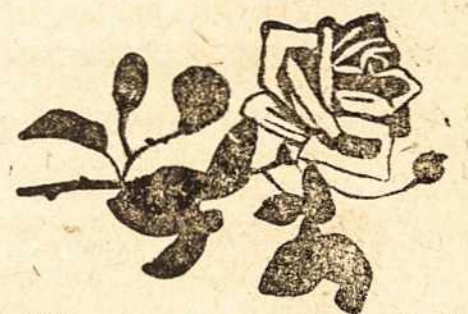
Mes žinome seniai, kad pra-
radome lenktynes ne tik į mė-
nulį, bet ir į geresnį ekono-
minį gyvenimą. Darbo našu-
mas pas mus yra visiškai
menkas, Mūsų kraštas yra
tik Europos žaliavų priedas,
Mes išsilaukome tik todėl, kad
turime daug žaliavų, ir kad
mūsų ūkininkai yra labai kan-
trūs. Kiekvienas žino, kad nie-
kas nenori dirbti ir nori tik
pasirodyti vyresniajam. Dirb-
tinės šventės, kaip jubiliejai
ir sukaktys, mums pasidarė
svarbesniais dalykais už ekono-
minį ar socialinį gyvenimą.

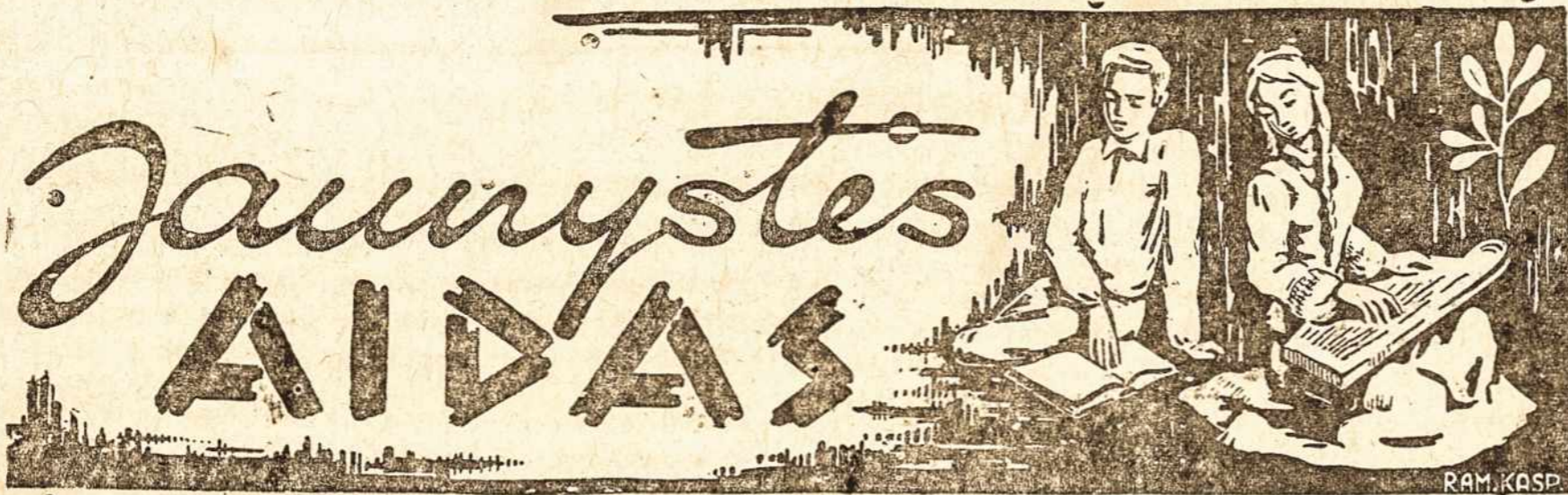
Visi tie reiškiniai paeina iš
fakto, kad jau daugelį metų
mes gyvename įsivaizduota-
me pasaulyje ir kad vienas
kitą apgaudinėjame. Mes ne-
drįstame žiūrėti į akis tuo lai-
kitos tautos negyvena debe-
syse ir plečia savo pramonę
konkrečiame pasaulyje bei
mus vis labiau pralenkia. Nė-
ra draugiško susitikimo, ku-
riame apie tai nebūtų kalba-
ma. Juk visi žino, kad ilgai
užsitęsęs kolektyvinis savęs
apgaucinėjimas veda į katas-
trofą. Visoje Rusijoje apie tai
kalbama. Tai patvirtina ir Jū-
sų laiškas.

Iš Jūsų pusės tai yra teisin-
gas žingsnis. Bet neteisinga
jei jūs, pamatę pavojų, nes-
imsite tinkamų priemonių gel-
bėtis. Tos priemonės papras-
tos. Visa apimtas melas gali
būti išgydytas tik viešomis
diskusijomis. Kiek daug atsi-
ras iniciatyvos, pasiūlymų ir
užsidegimo, jei niekam nebus
užrišta burna. Tuzinai straips-
nių gali laikraščiuose redakci-
jose, tuzinai parašytų knygų
kurios nagrinėja mūsų gyve-
nimą, bet nevalia jų spausdin-
ti. Parlamentas, kuris kaštuoja
daug pinigų, pasidarė ak-
la balsavimo mašina.

Tik viešos diskusijos ir tik
viešos gali išgydyti sergančią
Rusiją.

Viešoms diskusijoms Brež-
nevas, žinoma, nepritarė, nes
tuokart jo ir komunistų parti-
jos dienos būtų suskaitytos.
Tai ir pasiliks įprasta Sovie-
tų sistema: žemesnius parei-
gūnus gali kritikuoti kiek no-
ri, o komunistų partijos vir-
šūnių neliesk.

MŪSU JĖGOS, MŪSU ŽINIOS, LAISVAI LIETUVAI TĒVYNEI

Pergalė Kovose

Prie uolotų Norvegijos fiordo krantų kartą bailsios audros buvo mėtomas laivas. Pakrantės gyventojai matė, kaip 8 dienas laivas grūmėsi su baisiom bangom ir vėju. Tačiau apie gelbėjimą nebuvo galima nė pagalvoti. Galop didelė banga užmetė laivą ant povandeninės uolos. Tik aštuntą dieną laiveliai galėjo nusiirti, audrai nutylus, prie baigiamo ardyti laivo. Bet gelbėti nebuvo jau ko.

Tik štai žmonės žiūri — ant uolos guli išmesta motina ir kūdikis. Nuo jūros jie buvo išgelbėti, bet jiems čia gresė bado mirtis. Jausdamas artinantis galą, motina tegalvojusi apie kūdikį. Motinos meilė yra nuostabiai išmintinga. Aštria akmens skeveldra jį perpiovusi savo krūtinę. Kūdikis maitinosi jos krauju, kol audra liovėsi ir atėjo pagalba. Jis buvo rastas gyvas.

Žmogaus gyvenimą galima dažnai palyginti su audringa jūra. Audros siunta, klastingos uolos tyko mus kelyje, dvasinio bado mirtis graso iš visų pusių. Bet štai Jėzus, Dievo Sūnus, atidare savo širdį, peči mus savo šventu Krauju ir Kūnu stiprina mus visose kovose. Tokia yra šventos Komunijos reikšmė sielai dvasinėje kovoje.

Mumyse verda amžina kova. Kas iš Jūsų nepatyrė tos bailsios gyvenimo tragikos: mes matome gėrį, jo norime, o mūsų nuodėmėn palinkusi prigimtis, susidaryti blogi įpročiai ir nudvasę jusi aplinka traukia mus į blogį.

PAIMTA PŠEMISLIO TVIRTOVĖ

— Ar skaitei, kaip rusai 1 Didžiojo karo metu paėmė stiprią Pšemislio tvirtovę?... Labai paprastai — badu! Tvirtovė buvo ginama drąsių vengrų kareivių ir buvo gerai aprūpinta amunicija. Bet visa tai nieko nepadėjo. Maistas pasibaigė. Prasidėjo vis stipresnis badas, mirtys. Ir drąsūs, išbadėję gynėjai turėjo pasiduoti.

Mūsų sielos tvirtovę laiko apgulęs priešas. Daugel pasiduoda tik dėl nusilpimo, dvasinio išalkimo ir bado. Visai suprantama, kad siela negaudama nuolat maisto, nusilpsta, pavargsta užmiega ir pasiduoda.

— O ar žinai, koks yra būtinas sielos maistas? — Kristus, kuris pareiškė: "Aš esu gyvoji duona, kuris iš dangaus nužengiau. Kas valgys tos duonos bus gyvas per amžius. Duona gi, kurią aš duosiu, yra mano kūnas pasaulio gyvenimui" (Jon. 6,51).

— Mano mielas! Ar nori nugalėti gundymų puolimus? Neužmiršk išganytojo žodžių ir neleisk, kad badas išsekintų tavo jėgas! Paskaityk atydžiai šiuos žodžius: «Jei nevalgysite Žmogaus Sūnaus kūno ir negersite jo kraujo, neturėsite savyje gyvenimo. Kas valgo mano kūną ir geria mano kraują, tas turi amžinąjį gyvenimą. Aš jį prikelsiu paskutinę dieną»

Kokie svarūs žodžiai, kokie didingi Kristaus įsipareigojimai! Komunija yra pergalės Sakramentas kai priešas — piktoji dvasia, nepažabotos aistros, instinktai ir pasaulio vilionės gundymų pavidala puola tavo dvasios tvirtovę.

JEI IR NUPIAUTI REIKTŲ...

Vienam 15 metų mokiniui pradėjo skaudėti koją. Buvo pašauktas gydytojas, kuris didelei

KANČIOS MEDIS

Išaugo jis sode mano dienų,
Kai kietos valandos trupėjo
Palaistomas ašarų šalėniu
Linguojamas atodūsių vėjais — —

Plačiai šakotas kančios medis.
Jo šaknys — gelmėje širdies..
O viršūnė dausomis žvilgsnių veda,
Ieškančią tamsoj žvaigždės.

Ir klūpau to medžio pavėsy,
Kai mintys degina, troškina...
O kur kitur nerimą atremsiu,
Jei ne į to medžio kamieną. — —

Išauš prisikėlimo rytas!
Varpų aidai toliau nueis —
Ir žydės kančios medžio spygliai
Amžino džiaugsmo žiedais.

Magdalena Vinkšnaitienė

berniuko ir jo tėvų baimėi konstatavo kaulo puvimą.»

— Čia nėra jokios pagalbos — koją reikia nuplauti — kalbėjo daktaras.

— Ne, ne! — šaukė ligonis. — Aš verčiau mirsiu!

Ištisas savaites jis buvo prašomas pasiduoti operacijai. Tačiau atsakymas buvo tas pats: ne ir ne. Galop tėvas atsiklaupė prie ligonio lovos ir kalbėjo:

— Sūnau, prašau tave, jei nenori sutikti dėl savęs, sutik dėl manęs.

Berniukas pažiūrėjo valandėlę kurčiai į tėvą, paskui ištiesė jam ranką ir prabilo:

— Taip, tėve, dėl tavęs! Pašaukite daktarą, tedaro su manimi, ką nori!

Taigi, mielas jaunuoli, kiek kartų nuodėmės puvesys įsigalės tavo sieloje — pagalvoki apie savo Tėvą, kuris yra danguje, pagalvoki apie savo Išganytoją, kuris ne tik klūpo prieš tave ant kelių, bet dėl dėl tavęs kybojo prikaltas ant kryžiaus ir praše: «Sūnau, duokis gydomas, jei ne dėl savęs, tai beat dėl manęs. Tu man tiek daug kainavai!»

Tuomet pažvelki į Nukryžiuotąjį ir sakyk: «Taip, Viešpatie, dėl Tavęs! Daryk su manimi, kaip tau patinka, tik neleisk man Tau amžinai pražūtil!»

— O žinai, ką Jis darys? — Jis amputuos, nupiaus tavo nuodėmės išpažinties metu. Bet ne bijok, neskaudės. Jis duos tau vaistų. Bet nedrebėk — jie nebus kartūs. Tai Jo šventas Kūnas ir Kraujas, kurie tave gydo, kad pasveikęs iš nuodėmės ligos, vėl būtum sveikas Tėvo sūnus ir ištikimas Kristaus bendradarbis.

Šv. Karolius Baromėjus, garsusis Milano arkivyskupas ir Tridento Visuotinio Bažnyčios

tuoliau eik dažnai šv. Komunijos.

Iš Tihamer Toth knygos
«Jaunuolio religija»

Kaip «Didieji Broliai» Saugė Lietuvius Studentus

(pabaiga)

Žemiausioji medžio šaka buvo 6 pėdos nuo žemės. Ričardas pro lapus, kuriais buvo prisidengęs, matė, kaip vienas jo draugų, padėjęs koją ant tos šakos, nušliaužė žemyn ir persisvėrė ant šakos, laikydamasis jos rankomis, o kojas nukoręs žemyn, pasiruošęs nušokti.

Tuo metu pasigirdo automatų šūviai ir jaunuolis nukrito žemėn kaip maišas. Bet jis buvo dar gyvas, raiydamasis iš skausmo. Raudonųjų karininkas paleido dar vieną šūvį į jį ir liepė paleisti šunis. Peršautasis jau nebeįstengė nei gintis. Kai šunys buvo atitraukti, jis gulėjo nejudėdamas ant žemės. Karininkas įsakė jį nunešti. Raudonieji ėmė spardyti jį, bet peršautasis vis tiek negalėjo keltis. Tada karininkas prabilo:

— Greičiau kelkis, nebandyk nuduoti, kad negali...

Sužeistasis dėjo visas pastangas atsistoti. Jo peršautos rankos kabaldavo kaip tuščios rankovės. Jo suplyšę drabužiai nuslinko iki juosmens. Visas buvo aptekęs krauju. Badydami durtuvais, raudonieji jį nuvedė prie gretimo medžio. Karininkas tada sušuko:

— Sustokit.

Sužeistasis susmuko prie medžio.

Du raudonieji kariai su šunimi buvo palikti saugoti, o kiti nuėjo prie antro lietuvio jaunuolio

VISTIEK NEIŠDUODA

Jam irgi buvo įsakyta lipti iš medžio. Šis, nusprendęs būti atsargesnis, nebesusilaikė ant paskutinės šakos, o iškrito iš medžio prie pat kareivių kojų. Nei vienas iš jų nebeturėjo laiko iššauti. Kai jis taip gulėjo ant žemės, prišoko prie jo raudonųjų karininkas ir paleido kelis šūvius į kojas. Tada tas jaunas lietuvis buvo spardomas iki netekimo sąmonės, kramtomas paleistų šunų ir badomas durtuvais!

Pagaliam karininkas įsakė sustoti mušti, priėjo prie jaunuolio ir tarė:

— Gerai, tu laisvoji ir nepriklausoma Lietuva! Dabar sakyk, kur yra trečiasis?

Jaunuolis tylėjo. Karininkas spyrė koją ir pakartojo klausimą. Ričardas išgirdo, kaip sužeistasis draugas dar įstengė iššvokšti žodžius:

— Pavadinčiau tave fašistu, bet esi blauresnis už juos.

Karininkas isiuto ir ėmė šaukti, kad fronte kovojo prieš fašistus... Ir vėl jie puotė prie sužeistojo ir ėmė jį mušti. Tada karininkas įsakė jam šliaužti rankomis ir keliais, kur gulėjo pirmasis. Karininkas šaukė jaunuolini (kurie kojos buvo kulky sutriuškintos):

— Jeigu nenori eiti, tai šliaužk!

Ir sužeistasis jaunas lietuvis, peršautomis kojomis, ėmė šliaužti, raginamas durtuvais, artyn prie savo pirmojo draugo.

(pabaiga 5 pusl.)

Amerikos Sostinės Ypatingumai

ZENONAS BAČELIS

(tesinys)

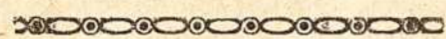
Po paskutinio karo atvykęs lietuviai irgi rašėsi ton draugijon, bet kūrė ir naujas, savas; Šiandien Washingtone esama devynetas organizacijų, įskaitant ir šeštadienę mokyklą. Atrodo, jog daugumas lietuvių priklauso kuriai nors organizacijai, ne retas ir keletai.

Savoš parapijos lietuvių čia neturi. Bet tikinčiuosius dabar gali jungti didžiausioje JAV Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje įrengtoji Šiluvos koplyčia. Ji tikrai gražiai įrengta, išpuošta pasaulinio masto dailininko Jonyno mozaikomis tautiniais motyvais, gal pirmąja kitų tautų koplyčių eilėje. Jos įrengimui Amerikos lietuviai sudėjo pusę milijono dolerių ir ji yra labiau reprezentacinė. Ją lanko tūkst tančiai ne tik amerikiečių, bet ir tarptautinių turistų, kaip kultūrinį lobį ir skelbia visiems, kaip lietuviai myli savo tautines tradicijas ir brangiasias savo religines relikvijas.

Aplamai Washingtono lietuvių gyvenimas pusėtinai geras. Senesnieji imigrantai sustojo sostinėje ir atsargiai prisitaikydavo prie gyvenimo be konkurencijos su tingiais negrais. Dabar jie jau pensininkai ir, palaikomi jaunosios kartos, neskursta, nevargsta. Jaunoji gi lietuvių karta neatsilieka nuo pažangesniųjų vietos gyventojų. Naujausi ateiviai atvyko sostinėn iš anksto gerai pasiruošę, pasirūpinę tarnyba ir darbu. Jų tarpe buvo daug intelektualų, kurie dirba ar tai Kongreso

knygynė, ar Amerikos Balse, ar tai kišose valdžios įstaigoje, su didesniais atlyginimais ir gyvenimiškai tvarkosi kaip aukščiau paminėtos dvi šeimos.

(Bus daugiau)

(pabaiga iš 4 pusl.)

Karinininkas ėjo šalia jo ir tyčiojosi:

— Aha, laisvoji Lietava, Šliaušk Atgausi tu nepriklausomybę!

Ričardas vėliau papasakojo Marčenkai, kad tas jaunuolis buvo Vilniaus studentas ir ir buvo nusmerktas septyneriems metams už atsišaukimų skleidimą.

Kadą abudu bėgliai buvo suvaryti krūvon, juos vėl mušė ir užbadė durtuvais iki mirties. Kai karininkas buvo įsitikinęs, kad jie jau nebegyvi, pasiuntė karį į lagerį, kad atvažiuotų vežimas. Pats gi tuo tarpu taikstėsi taip pat susitvarkyti su trečiuoju.

ATRANDA IR RIČARDA

Tačiau surasti Ričardą reikėjo daugiau laiko. Ar šunė jau buvo pavargę, ar gal pūvančių lapų kvapas kliudė jų uoslei. Jie vis neįstengė surasti. Kariai lakstė po mišką beveik užlipdami ant jo, o karininkas stovėjo už poros jardų nuo krūmo, kur Ričardas buvo lapais apsikasęs.

Jau Ričardas buvo begalvojęs pakilti ir bėgti, kai išgirdo atidardantį vežimą. Tuo tarpu karininkas priartėjo

prie lapų krūvos, paspyrė juos koja ir staiga sušuko.

— Štai kur tas benkartas! Kelkis!

Ir tuo tarpu privažiavo vežimas, iš kurio pasigirdo klaušimas:

— Kur yra pabėgusieji kaliniai, drauge majore?

Tuo metu Ričardas stojosi. Majoras taikė revolveriu tiesiai į jį. Ričardas išsigandęs instinktyviai staiga krūptelėjo ir pašoko į šalį, kai tuo tarpu suskambėjo šūvis. Pajuoto deginantį skausmą krūtinėje ir petyje ir sukrito ant žemės. Jis neprarado sąmonės, bet gulėjo ten nejudėdamas, stengdamasis nesukrutėti ir nedejuoti.

Susirinko ir kiti sargybiniai aplinkui. Kažkuris jų pasakė:

— O gal jis dar gyvas, drauge majore?

Majoras atsakė:

— Kur jis bus gyvas! Aš visiškai iš arti peršoviau jo krūtinę.

Jis nebuvo pastebėjęs, kaip Ričardas buvo kniubstelėjęs į šalį.

Ričardą įmetė į vežimą. Net ir tada jis įstengė nesudejuoti. Kitų dviejų jaunų lietuvių lavonus užmetė ant jo. Vežimas pajudėjo į stovyklą. Ričardas pajuto kažką prisartinusį ir išgirdo majorą sakant:

— Jie užmušti, kai norėjo pabėgti.

IŠGELBĖJO GYVYBE

Buvo aišku, kad majoras ir pokalbio dalyvis buvo įsitikinę, kad visi trys lietuviai jau nebegyvi.

Privažiavus lagerį, vežimas sustojo. Kažkas įsakė iškelti

lavonus ir ten palikti. Kai jie pagriebė Ričardą, šis sudejavo.

— Žiūrėkit, jis dar gyvas! — pratarė jie.

Ričardas atidarė akie, Buvo dar šviesu. Nedegė nei sargybų šviesos prie tvorų.

Tas pats majoras artėjo prie Ričardo, traukdamas savo revolverį. Ričardas pagalvojo:

— Dabar baigta.

Tačiau vyresnysis karininkas sugriebė majoro ranką, tardamas:

— Sustok. Dabar jau vėlu. Visi žiūri.

Tikrai buvo susirinkusių daug žmonių — karių ir civilių. Jie visi subėgo pažiūrėti atvežamų bėglių.

Ričardą pakėlė iš vežimo ir paklausė, ar jis gali eiti. Jis atsakė, kad gali. Nuvedė jį į lagerio patalpas ir saugomų pastogėjų paliko kelioms dienoms. Ričardas prašė kad jo žaizdą perrištų, bet niekas neatėjo. Tik ketvirtą ar penktą dieną budintis kalinys atėjo ir perrišo žaizdą. Sekančią dieną atėjo moteris gydytoja, apžiūrėjo jį ir pasakė, kad reikia vežti į ligoninę. Jau buvo per vėlu išgelbėti jo ranką, ir ji buvo rupiauta ties petimi. Tada jis buvo teisiamas, jo bausmė prailginta, ir jis buvo nugabentas į Vladimiro kalėjimą.

Nuo šių įvykių jau buvo praėję treji metai, kai Marčenko, 1960 m. areštuotas, su tiko Ričardą, tačiau, pažymį Marčenko savo knygoje, lagery dar buvo daugelis žmonių, kurie tą įvykį atsiminė.

Iš Ričardo pasakojimo visa tai rusas Marčenko paskelbė savo knygos «My Testimony» 54-59 puslapy, lietuviams skirdamas visą knygos skyrių, pavadintą Richards Story.

ISIDĖMĖTIN! ADRESAI LIETUVŲ ATSTOVYBES URUGUAY, MONTEVIDEO.

p. Anatol. Grišonas, Ciudad de Paris 5836, Tel. 50-2180 Veikia kasdien prieš piet.

LIETUVIŲ BAŽNYČIA VILA ZELINA: Rua Inacio ir Av Zelina, Mons. Pfo Ragažinskas, Tel. 63-5975.

Liet. Bendruomenė, pirmūninkas p. Juozas Tijunelis Rua Iatai, 150 — Casa Verde, Tel. 266-0346.

TĖVAI JĖZUITAI: Rua Juatindiba, 20 Parque da Mooka — Tel. 273-0338.

LIETUVIŲ KALBOS PAMOKOS S. PAULY:

MOOCA, Rua Juatindiba, 20 šeštadieniais 14 val.

LIETUVIAMS PAMALDOS LAIKOMOS

V. Zelina parapijoje kasdieną ir kiekvieną sekmadienį kaip iki šiol.

Šv. Kazimiero parapijoje: Parque da Mooka Rua Juatindiba, 20.

Sekmadieniais ir šventadieniais 8, 10 ir 17,00 val. Darbdienomis 7 ir 7,30 val., arba atskirai susitarus dėl laiko, kai turimos metinės ar 7 d mišios;

Išpažintys čia klausomokasdieną prieš mišias, Pirmą mėnesio sekmadienį Parque das Nações 16 val. V. Carolina 15 val., Casa Verde, 17,15 val.

Antrą:

Jaçana klierikų kopl. 8,30 val. Bom Retire, 10,15 val. Utinga 16,30 val.,

Trečią:

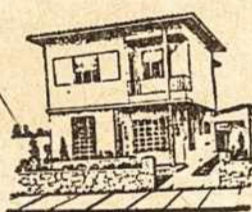
Agua Rasa 8,30 val., Moinho Velho 11,30 val., Lapa 16,30 val.,

Paskutinį:

Vila Anastacio 8,00 val., Vila Bonilha 10,30 val. V. Prudente 18 val.

«MŪSŲ LIETUVOS» REDAKCIJAI IR ADMINISTRACIJAI, TAIP PAT IR SÃO PAULO LIETUVIAMS JĖZUITAMS GALITE SIŪSTI LAISKUS ŠIUO ADRESU GAIXA POSTAL 4421, S. PAULO, BRASIL.

Š KAITYKITE IR PLATINKITE VIENTELI PIETŲ AMERIKOS SAVAITRAŠTI «MŪSŲ LIETUVA».

Stasys Lapienis

naujose patalpose parduoda įvairias statybos medžiagas bei visokius namų reikmenis.

Naujasis adresas:

DEPOSITO PARATODOS

Avenida Sapopemba, 5761, V. Guarani

ALEKSAS KALINAUSKAS

Advokatas

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus, kaip įvairių bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskitis, dokumentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai.

Rezidencija:

R. Joaquim Piza, 204
Tel. 31-2548

Raštinė:

. 15 de Novembro, 244
4.º - Sala 19 - Tel. 37-0324
no 14,00 iki 18,00 val.

JONAS JAKUTIS

RUA COSTA BARROS, 352

TEL. 63-3285 — VILA ALPINA

Turi įvairiausių statybos medžiagų, geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių.

Lietuviai pirkim pas lietuvius!

Įkorporavimai — kondominijos — sklypų išdalinimas — Administracija — nejudomo turto pirkimai bei pardavimai — kreipkitės į

Administradora e Imobiliaria Bernardes Ltda.

atsakomasis bendrininkas Gil Prestes Bernardes

Praça Antonio Prado, 33, — 4º andar, conjunto 401.

Telefonas 33-1443 — São Paulo.

Didelis pasirinkimas medžiagų ir skoningas pasiuvimas, LAURO SANDRON vyrų rūbų

SIUVYKLOJE LAURO

Rua do Orfanato, 686, — V. Prudente — Fone 63-5294
São Paulo

Medžiaga parduodama ir išsimokėjimui / teikite ir įsitikinkite medžiagos ir darbo kokybe ir kaina

VIENINTELIAI ATSTOVAI GARSIOJO VANDENS LINDOYA

IRMAOS CARRIERI LTDA

Lindoya vanduo yra labai žinomas gėrimas. Kurio puikų veikimą žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite, sitikinkite ir visados naudokite!

Rua Dino Bueno, 643
Telefonas: 220-1748, 220-1751 e 220-1752

Caixa Postal 3967 — SÃO PAULO

Mooca

PRASIDĖJO šeštadieninė mo-
kyklėlė šv. Kazimiero praei-
tą šeštadienį, kovo 14 d. Da-
lyvavo gražus būrys vaikučių.
Bet daug pasižadėjusių trūko.

PAMALDŲ TVARKA Didž.
Savaitė: Verbu sekmadienį
— verbu šventinimas ir Mi-
šios 8 ir 17 val. Did. Ketvir-
tadienį — 20 val. Paskutinės
Vakarienes Mišios, altoriaus
nudengimas ir Švenč Sakra-
mento adoracija. Did. Penkta-
dienį — 17 val. Iškilmingos
maldos, šv. Kryžiaus garbini-
mas, Komunija, Kristaus kars-
te pagerbimas. Did. Šeštadienį
— 20 val. šviesos apeigos,
Krikšto atgimimo apeigos, Ve-
lykų Vigilijos Mišios. Velykų
Diena — 8,30 val. dalyvavi-
mas Tautų Susibrolavimo Mi-
šiose katedros aikštėje, 17
val. Velykų Mišios. — Išpa-
žinčių klausoma, kiekvieną die-
nį prieš pamaldas.

TAUTŲ SUSIBROLIAVIMO MISIOS

bus, kaip ir praeitais metais,
Velykų dieną 8,30 val. prie
Katedros laiptų. Prača da Sé.
S. Paulo arkivyskupo kardinol-
o Agnelo Rossi noru jas or-
ganizuoja katalikai žurnalis-
tai ir keletas televizijos ka-
nalų. Kardinolas kviečia vi-
sas tautines bendruomenes jo
se dalyvauti, kiek galima su
savo tautiniais rūbais ir žen-

ADVOKATĖ IRENA GRITĖNAS — SPINA

praneša tautiečiams, kád daro inventarus, iškraustymus,
skyyrybas, nejudomo turto administravimą,

Priima klientus savo raštiniėje, esančioje Largo
Sete de Setembro, 52, 6.º andar, sala 607
(priešais Forum) nuo 16 iki 18 valandos.

DR. ANTONIO SIAULYS

C. R. M. 10.647

Cirurgião da Santa Casa de São Paulo

Medico da Cruzada Pro-Infancia

Especialista em Obstetricia pela Maternidade de S. Paulo
Clínica de Adultos e Crianças — Molestias de Senhoras

Partos — Operações

Horario: Das 12 as 14 e das 19 as 21 horas

Consultorio e Residencia RUA DOS TRILHOS, 1576

Mooca; Fone 92-3991

Atende-se com hora marcada

DR. JONAS NICIFORCIUKAS

Cirurgião Dentista

p/ Universidade de São Paulo

RAIOS X

Consultorio: Rua Cap. Pacheco Chaves, 1206,

Vila Prudente, Tel. 63-5352

Lietuvių Katalikų Vyrų Šv. Juozapo Vyrų Brolija sveikina
vardadienio ir gimtadienio proga savo pirmininką
JUOZA BAUZI

Linki jam stipresnės sveikatos ir daug laimingų metų!
Brolijos Valdyba ir nariai

Vardadienio proga sveikina visus tautiečius **JUOZAPUS**,
ypač savo brolius: kap. Čiuvinšką, Skurkėvičių, Aleknavičių
Krumzį ir Stukną
Šv. Juozapo Vyrų Brolija

Brazilijos Lietuvių Tarybos ir Valdybos pirmininkus
Kun. Juozą Seskeviciu ir Juozą Tijunėli
vardiniu proga nuoširdžiai sveikina Tarybos ir valdybos
Nariai.

PL Bendruomenės Valdybos nariui **JONUI BAJORINUI**
mirus jo brangiam tėveliui, giliai užuojautą reiškia
BL Bendruomenės Valdyba

Mirus Juozui Bajorinui širdingą užuojautą reiškia
ilgamečiui «Aušros» choro pirmininkui jo sūnui **JONUI**
BAJORINUI ir šeimai

«Aušros» choras

Brangiam Jonui Bajorinui ir jo šeimai, mirus jo
mielam tėvui Juozui savo nuoširdžią užuojautą reiškia
Juozas Tijunėlis su šeima

Juozui Bajorinui atsisveikinus su šiuo pa-
sauliu, visą jo šeimą giliai užjaučiame.

Liuda Matelionienė ir dukra

Antanui Nizevičiui mirus (kovo 17 d.),
velionies žmonai ir dukroms labai nuoširdžią užuo-
jautą reiškia

Tamaiūnų Šeima

KVIETIMAS I VIENYBĖS PIETUS

Š. m. balandžio 5 d. (per atvelykį) Šv. Juozapo Parapi-
ja ir Šv. Juozapo Vyrų Brolija švęs savo Globėjo tradicinę
šventę. Siemet Brolijai sukanka 29 darbo metai. Ta proga
vyrų užprašė šv. Mišias už savo narių gerovę ir sveikatą.
Jos bus 11 valandą. Po mišių procesija ir paskui, apie 12 va-
landą, pietūs Jaunimo namuose, Zelinoje.

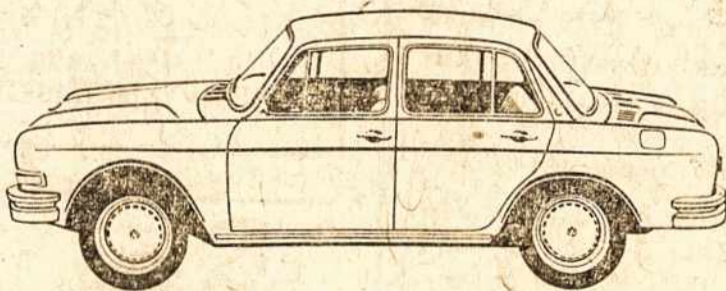
PAKVIETIMUS galima gauti: Casa Verde pas Juozą Tijū-
nėlį, Oną Matelionytę, Jurgį Matelionį ir Andrių Stankūną,
Mookoje pas Joną Dimšą; Vila Prudente pas Motiejų Tama-
liūną, vila Zelinoje pas Brolijos narius.

Šv. Juozapo Vyrų Brolijos Valdyba

Valavičius, gi po 25 ncr.: An-
tanus Sėjūnas ir Ieva Kutkie-
nė (kūžiai užsako dukra Re-
gina).

«Mūsų Lietuvos» redaktorius
Jonas Kidykas, S. J. veda mi-
sijas Urugvajaus ir tuoju praei-
dės Bueno Aires Argentinoj
lietuviams mieijas. Po Velykų

**V. tem interêsse
em saber tudo
sôbre o Volkswagen
de 60 HP?**

Procure-nos.

ESTAMEL - Estanislau Meliunas Jr.
R. Ibitirama, 1235-1269 Fone 63-2387, V. Prudente

Isrinkime Savo Atstevus, Balsuodami i Bendruomenės Taryba!

ATSKIRO

KAINA 0,40

redaktorius vėl grįs i SĂo
Paulo miestą.

Nelsonas Ambrozevičius jau
namuose baigia gydytis, o Jo-
nas Morkūnas S. Cristovão li-
goninė. Abu iš Parque da
Mooca ir abu, nors ne vie-
noj vietoj ištiko sunkios au-
tomobilių katastrofos. Linki-
me greitai susveikti.

Už Antano Nizevičiaus vė-
lę 7-tos dienos Mišios bus ko-
vo 23 d. 19 val. Vila Zelinos
bažnyčioje.

**MELSKIMĖS UŽ KLEBO-
NĄ.** Gerbiamas prel. Pijus
Ragažinskas yra sunkiai su-
sirgęs ir dabar patalpintas
Leono XIII ligoninėje, Ipiran-
goje, Pasimelskime už tiek
daug pasitarnavusio Vila Zeli-
nos klebono sveikatą.

DIDŽ. SAVAITĖS APEIGOS V. ZELINOJE

Verbu sekmadienį — kaip
visada, tik 9 val. portugališ-
kai ir 1) val. lietuviškai Ver-
bu šventinimas, procesija ir
Mišios, Did, Pirmadienį, An-
tradienį ir trečiadienį — kaip
visada, tik 19,45 val. bus Kry-
žiaus keliai.

Did. Ketvirtadienį — išpa-
žinčių klausoma nuo 7 val.
ryto; 19 val. Paskutinės Va-
karienes Mišios, Komunija, al-
torių nudengimas, Šv. Sakra-
mento adoracija.

Did. Penktadienį — 15 val.
iškilmingos liturginės apeigos
Kryžiaus pagerbimas, Komu-
nija, Šv. Sakramento garbini-
mas; 18 val. Procesija Kris-
taus kančiam pagerbti ir Nukry-
žiuotojo Kristaus pagerbimas.

Did. Šeštadienį išpažinčių
klausoma nuo 7 val. ryto. 20
val. Iškilmingas ugnies, Vely-
kų žvakės ir krikšto vandens
pašventimas, Krikšto pažadų
atnaujinimas, Velykų vigilijos
Mišios bendra Komunija.

VELYKŲ DIENA 6 val. Pri-
sikėlimas ir procesija; 8, 9,
11 ir 19 val. šv. Mišios

VYRŲ BROLIJOS VEIKLOS KALENDORIUS

Balandžio 5 diena metinė
tradicinė Brolijos šventė.

Birželio 21 d. šventkelionė
i Aparecida do Norte.

Rugsėjo 13 d. spaudos bi-
čiulių subuvimas balius.

Spalio 11 žaidimai Juruba-
tubos parke pas p. Vladą Ja-
silionį.

Lapkričio 8 ar 15 pikaikas
Praia Grande.

Juozas Baužys, pirm.